

Lễ múa hầu và lễ múa lớn của tộc họ dòng biển

Rija kaong atuw tathik

ទិវក៏ គក៏ ឆ្មាតាង តាមិកា

- Mục đích : Hành lễ múa hầu dòng biển để trả lễ khẩn vái xin cho tai qua nạn khỏi của tộc họ dòng biển theo phong tục.

- Tổ chức : Do gia đình tộc họ đóng góp tiền của và nhân lực để tổ chức thực hiện.

- Định kỳ : Không có định kỳ.

- Thời gian và vào lúc : : Trong 2 ngày và 2 đêm. Cho ngày vào 1 ngày 1 đêm ngày thứ bảy , cho ngày ra 1 ngày 1 đêm chủ nhật hoặc 1 ngày 1 đêm thứ tư cho ngày vào và 1 ngày 1 đêm thứ năm cho ngày ra trong hạ tuần trăng hay thượng tuần trăng và phải là ngày chẵn không kỵ.

- Địa điểm : Trong nhà lễ sân nhà hay sân bãi ngoài ngõ.

- Chức sắc chủ lễ : Ông thầy võ *ong maduen* ឆ្ម អាម៉ុន ,

- Chức sắc chức việc đồng hành lễ gồm : Ông thầy *acar* គក៏ ឆ្មាមាណ - Bà múa tộc họ *muk rija* គក៏ ទិវក៏ - Ban nhạc công *ong taong ong yuk* ឆ្ម គក៏ ឆ្ម ហ្មាណ - Thiếu nữ múa hầu *tamia kaong* តាមិកា គក៏ ,

- Thú vật và gia cầm : Với 1 con dê *pabaiy* ហ្មាហ្មាណ và 9 con gà *manuk* អាមណ (tùy họ có thể nhiều hơn hoặc ít hơn) Một ngày một đêm vào thì cúng dê và một ngày một đêm ra thì cúng gà. cụ thể :

* 1 con dê cúng tế *Po Luah* គក៏ ល្បុ និង các thần *yang atau* ឆ្មាតាង.

* 1 con gà cúng tế *Po Kar* គក៏ កាណ ,

* 1 con cho nghi lễ tế cột đu *ហ្មាម៉ុន* ,

* 3 con gà cho các *Po Patri* ហ្មាប៉ាត្រី ,

* 2 con gà cho nghi lễ thết đãi *lisei payak* លីសើ ហ្មាហ្មាណ ,

* 2 con gà cho nghi lễ cúng tế ra nhà lễ *barahuak tabiak kajang* ហ្មាហ្មាណ តាហ្មាណ គក៏ ,

- Các món ăn : Com *lisei* លីសើ - Thịt gà *рилаow manuk* រីតាវ អាមណ - Cháo gà *abu manuk* អាហ្មាម៉ុន អាមណ - Canh gà *aia habai manuk* ឆ្ម អាហៃ អាមណ - Thịt dê *рилаow pabaiy* រីតាវ ហ្មាហ្មាណ - Nước súp dê *aia tanut pabaiy* ឆ្ម តាណូត ហ្មាហ្មាណ - Canh môn *aia habai njem labua* ឆ្ម អាហៃ ហ្មាហ្មាណ - Rau ghém *giaim* គក៏ គក៏ - Quả trứng gà *baoh manuk* ហ្មាហៃ អាមណ - Chả hột gà *kanap* កាណាប - Mắm chám *masin* ម៉ាម ម៉ាសិន - Nhóm muối *sara* ហ្មាសារ

- Các vật lễ khác : Thì có quả trứng gà *baoh manuk* ហ្មាហៃ អាមណ, trầu cau *hala panâng* ហ្មាហៃ ហ្មាហៃ , rượu *alak* អាហៃ , nước trà *aia caiy* ឆ្ម គក៏ ហ្មាហៃ ,

- Các loại bánh trái gồm: Xôi nếp *ndiép* 𑜉𑜂𑜫𑜇𑜏𑜫 - Hạt nổ *kamang* 𑜉𑜂𑜫𑜇𑜏𑜫 - Bánh đúc lạt *kadaor mbong* 𑜉𑜂𑜫𑜇𑜏𑜫 𑜉𑜂𑜫𑜇𑜏𑜫𑜫𑜫 - Bánh đúc ngọt *kadaor mbak* 𑜉𑜂𑜫𑜇𑜏𑜫 𑜉𑜂𑜫𑜇𑜏𑜫𑜫𑜫 - Bông điệp *bingu pang* 𑜉𑜂𑜫𑜇𑜏𑜫 𑜉𑜂𑜫𑜇𑜏𑜫 - Muối mè *sara lingâ* 𑜉𑜂𑜫𑜇𑜏𑜫 𑜉𑜂𑜫𑜇𑜏𑜫𑜫𑜫 - Chuối *patei* 𑜉𑜂𑜫𑜇𑜏𑜫 - Muối hạt *sara* 𑜉𑜂𑜫𑜇𑜏𑜫 ,

- Nhạc cụ gồm gồm : Bộ trống đôi *gineng* 𑜉𑜂𑜫𑜇𑜏𑜫𑜫𑜫 - Cái trống vỗ *baranâng* 𑜉𑜂𑜫𑜇𑜏𑜫𑜫𑜫 - Kèn *saranai* 𑜉𑜂𑜫𑜇𑜏𑜫𑜫𑜫𑜫 - Cái chiêng *céng* 𑜉𑜂𑜫𑜇𑜏𑜫𑜫𑜫𑜫 - Các điệu múa của bà múa tộc họ *muk rija* 𑜉𑜂𑜫𑜇𑜏𑜫𑜫𑜫𑜫𑜫 - Các bài hát công ơn sự nghiệp thân yang của *ong maduen* 𑜉𑜂𑜫𑜇𑜏𑜫𑜫𑜫𑜫𑜫𑜫 - Các bài kinh của tăng lữ *Acar* 𑜉𑜂𑜫𑜇𑜏𑜫𑜫𑜫𑜫𑜫𑜫 Với các vật dụng thiết yếu khác.

Quảng Văn Đại